

Тема:

**«Закупівля електричної енергії з метою
компенсації технологічних втрат»**

18.08.2020

Нормативно-правова база:

- ❑ Закон України від 13.04.2017 № 2019-VIII «Про ринок електричної енергії»;
- ❑ Постанова НКРЕКП від 24.06.2019 № 1168 «Правила ринку»;
- ❑ Постанова НКРЕКП від 24.06.2019 № 1169 «Правила ринку «на добу наперед» та внутрішньодобового ринку»;
- ❑ Постанова Кабінету Міністрів України від 05.06.2019 № 483 «Про затвердження Положення про покладання спеціальних обов'язків на учасників ринку електричної енергії для забезпечення загальносуспільних інтересів у процесі функціонування ринку електричної енергії»;
- ❑ Постанова НКРЕКП від 17.12.2019 № 2896 «Про встановлення для оператора системи передачі та операторів систем розподілу граничної нижньої межі обов'язкової купівлі електричної енергії на ринку «на добу наперед»
- ❑ Інші нормативно-правові акти.

Сегменти ринку:

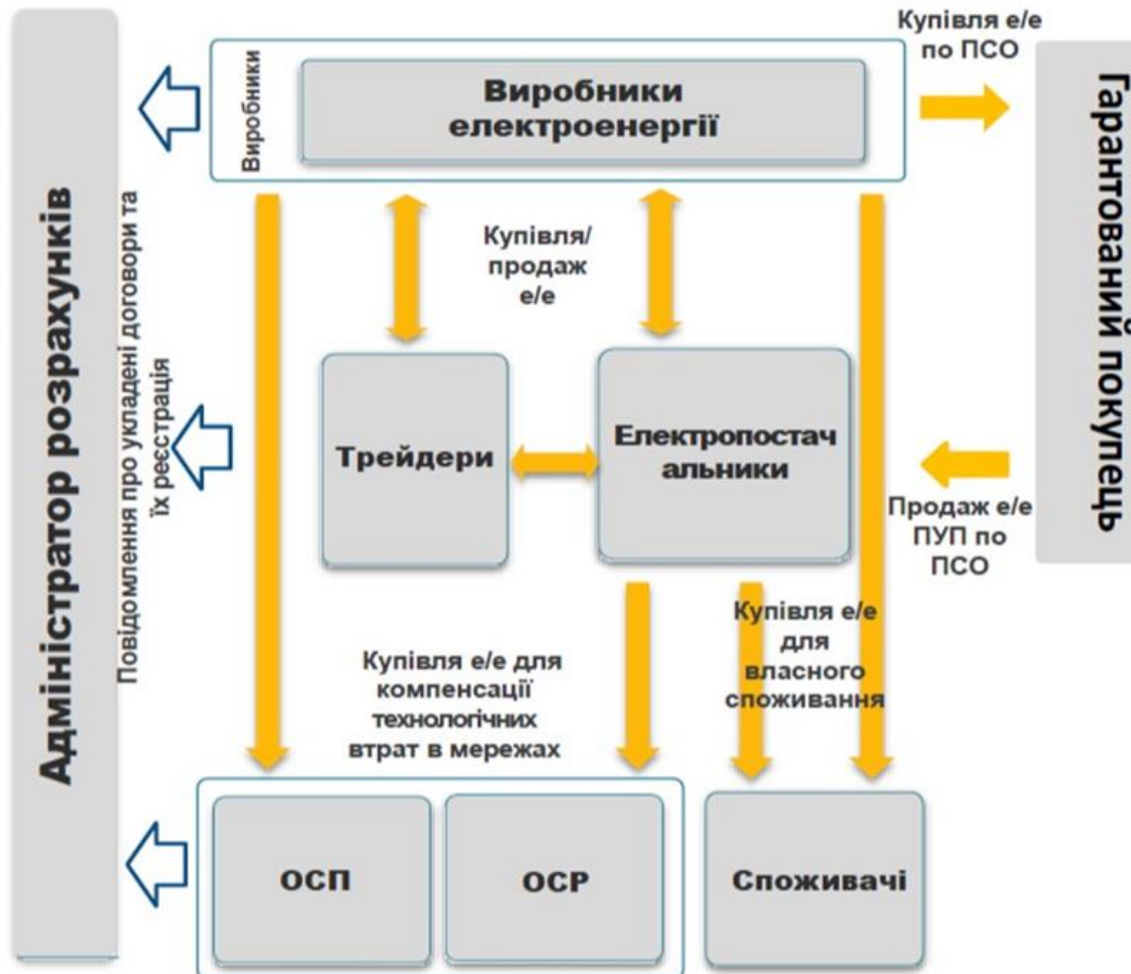

Ринок двосторонніх договорів

- ❑ II півріччя 2019 року – відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 05.06.2019 № 483 (зі змінами), Оператор системи передачі мав зобов'язання придбавати :
  - З 1 липня 2019 року, 80% від обсягів, необхідних для компенсації втрат електричної енергії у НАЕК «ЕНЕРГОАТОМ» за ціною (566,7 грн/МВт·год - найнижчою на ринку);
  - З 1 вересня 2019 року, 80% від обсягів, необхідних для компенсації втрат електричної енергії у ДП «Гарантований покупець» за граничною ціною АЕС (566,7 грн/МВт·год).

- ❑ I півріччя 2020 року – відповідно до ст. 66 Закону України «Про ринок електричної енергії» (вільно обирає контрагента).
  - З 1 січня 2020 року обсяги придбання за двосторонніми договорами зменшились у майже 12 разів (у зв'язку зі змінами у нормативно правових актах, що регулюють закупівлю втрат).
  - лише до 20% від прогнозного обсягу електричної енергії, необхідного для компенсації втрат закуповується за двосторонніми договорами.

Ринок двосторонніх договорів

Схема функціонування

Вільне ціноутворення*

Вільна форма договору*

Вільний вибір контрагентів*

Обмеження для державної генерації

Обмеження для оператора системи передачі та операторів систем розподілу

* Крім укладення двосторонніх договорів щодо купівлі/продажу електричної енергії за електронними аукціонами, згідно постанови Кабінету Міністрів України від 05.06.2019 №499 «Порядок проведення електронних аукціонів з продажу електричної енергії за двосторонніми договорами» (із змінами)

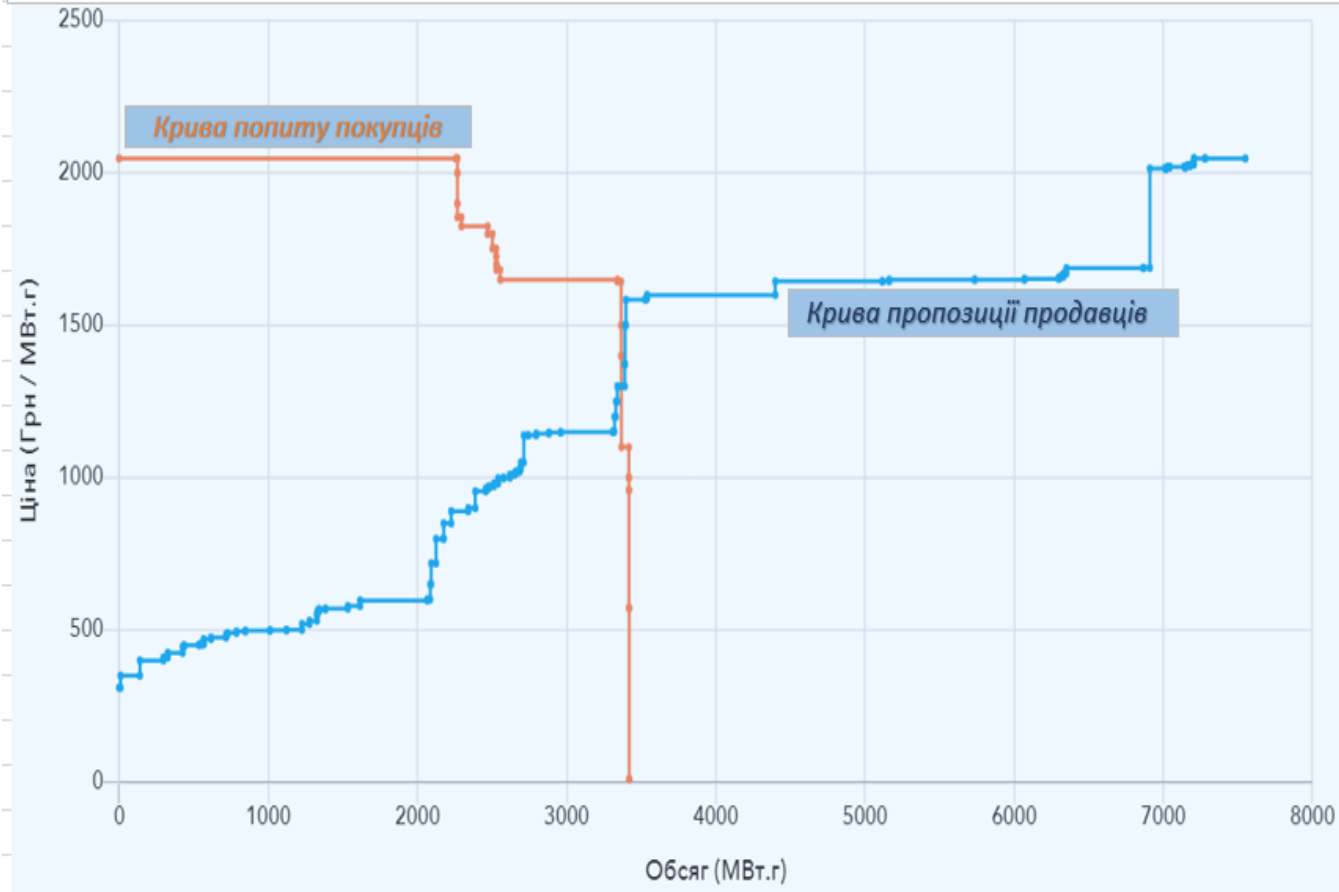
Ринок «на добу наперед»

- Торги відбуваються на електронній платформі ДП «Оператор ринку» XMtrade I PXS;
- Час закриття воріт для подачі заявок 12:00 Д-1;
- Для розрахунку використовуються погодинні обсяги технологічних втрат на наступну добу за мінусом обсягів, що придбані за двосторонніми договорами для кожної години відповідної доби.

З 1 січня 2020 року обов'язкова купівля електричної енергії на РДН у розмірі, не менше ніж 80% від обсягу фактичних технологічних втрат електричної енергії на її передачу у кожному розрахунковому періоді (ПОСТАНОВА НКРЕКП від 17.12.2019 № 2896).

Ринок «на добу наперед»

Принцип формування ціни на ринку "на добу наперед"

- ❑ ціна формується для кожної години окремо;
- ❑ по кожному розрахунковому періоду формуються криві попиту та пропозиції;
- ❑ перетин кривих попиту та пропозиції визначає середньозважену ціну за допомогою спеціального програмного комплексу Оператора ринку;
- ❑ Враховуючи формування ціни на ринку «на добу наперед», заявка на закупівлю НЕК «УКРЕНЕРГО» містить до 10 кроків

Внутрішньодобовий ринок

- ❑ Торги відбуваються на електронній платформі ДП «Оператор ринку» XMtrade I PXS та проводяться 24/7 в автоматичному режимі;
- ❑ Час відкриття воріт для подачі заявок 15:00 Д-1;
- ❑ Час закриття воріт для подачі заявок за 1 год до початку розрахункового періоду;
- ❑ Цей сегмент ринку дає змогу учасникам ринку скорегувати свої торгівельні позиції та працює за принципом «на кожен товар є свій покупець». Тобто продавці та покупці заявляють обсяги та ціни, за якими бажають продати/купити електроенергію, і чекають свого контрагента.

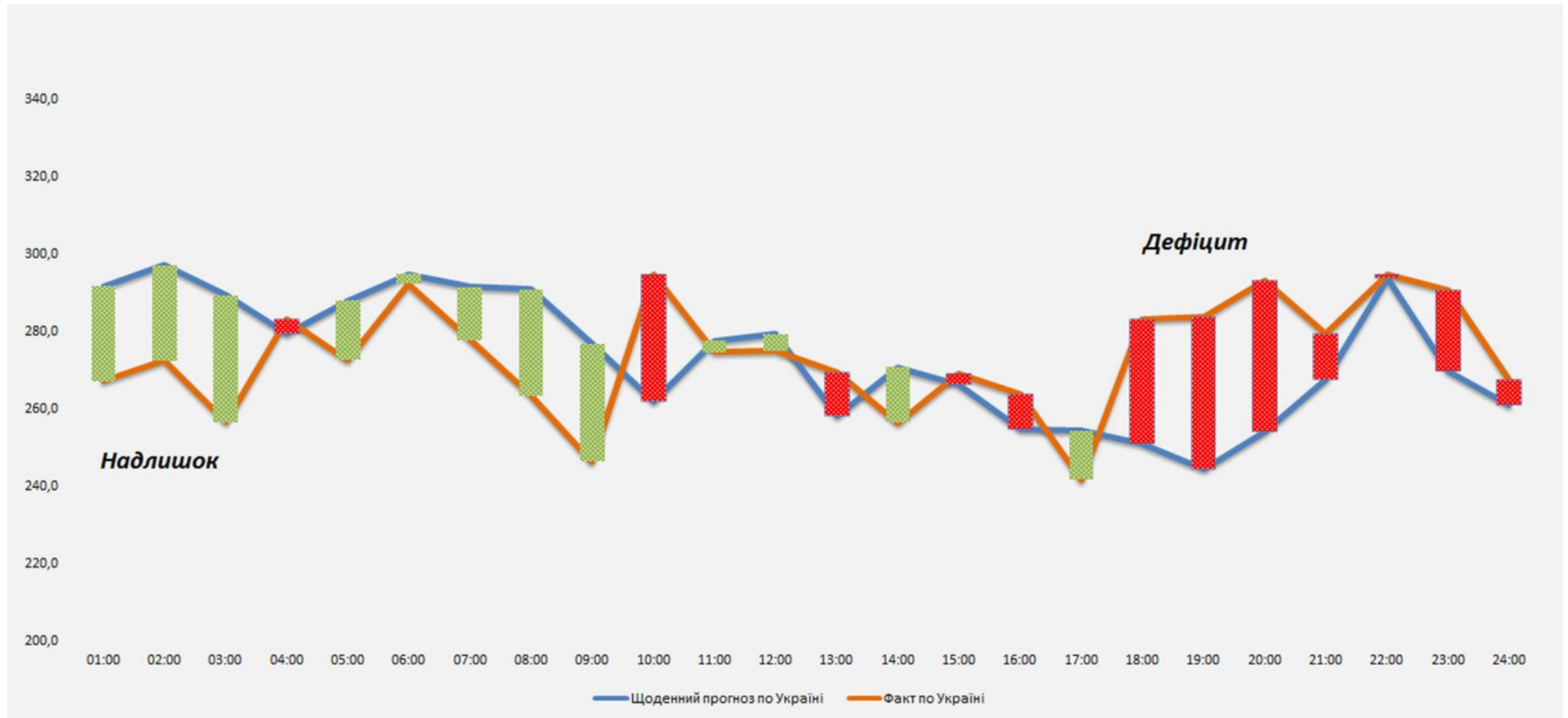
Балансуючий ринок

Схема функціонування балансуючого ринку

Купівля-продаж електричної енергії з метою врегулювання небалансів електричної енергії для покриття втрат.

Балансуючий ринок

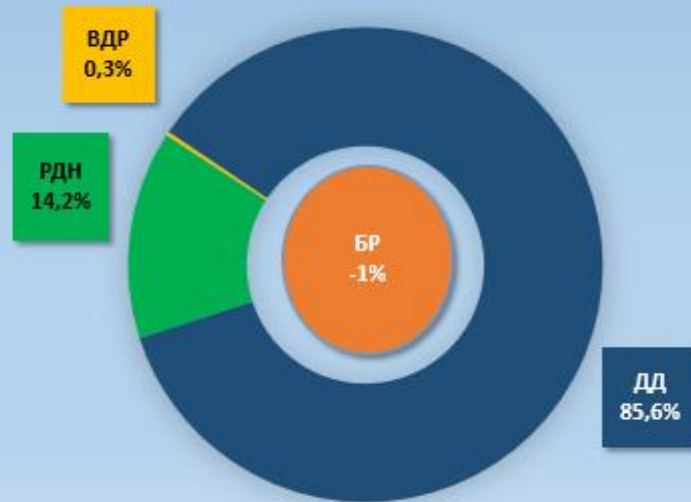

Погодинне відхилення* придбаних обсягів електричної енергії для компенсації технологічних втрат на її передачу від фактичних технологічних втрат.

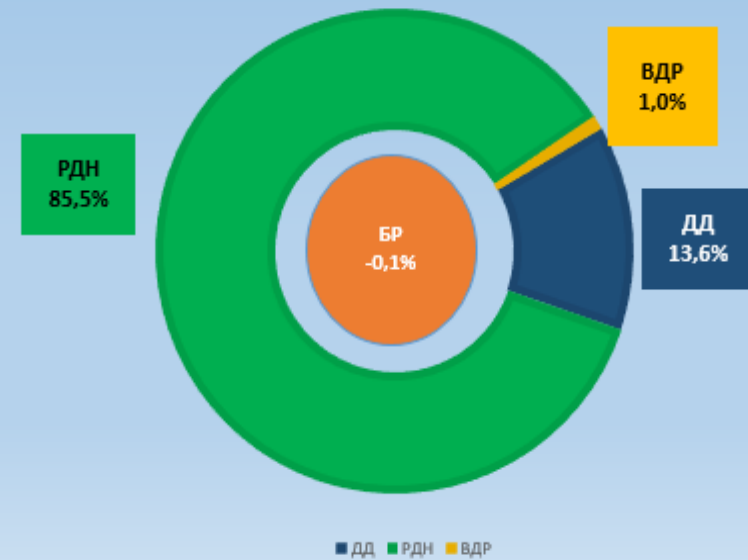
* - відхилення придбаються/продаються як небаланси електричної енергії.

Закупівля електричної енергії для компенсації технологічних втрат у процесі функціонування ринку електричної енергії

ПРИДБАННЯ ВТРАТ у II півріччі 2019 року, %

ПРИДБАННЯ ВТРАТ у I півріччі 2020 року, %

УКРЕНЕРГО

Державне підприємство | Національна енергетична компанія

ДЯКУЮ ЗА УВАГУ !

Павліковський Іван

Начальник відділу закупівлі електричної енергії для компенсації
втрат електричної енергії